

**SEMINAR IZ TEORIJE I
METODOLOGIJE ZAVRŠNOG
RADA**

Četvrtak, 28.10.2010.

**Dr.sc. Vanja Branica
vanja.branica@pravo.hr**

Početi sa širokim pitanjima

Suziti i fokusirati

Operacionalizirati

Promatrati

Analizirati podatke

Doći do zaključaka

Generalizirati s obzirom na pitanja

UVOD

- Potrebno je odrediti cilj i svrhu istraživanja
- Mora biti jasno i konkretno prikazano jer iz toga slijede svi ostali dijelovi istraživanja
- U člancima se često piše u uvodu, a u diplomskim i ostalim radovima u posebnim odjeljcima (u području cilj, problemi i hipoteze istraživanja)
- Radi se o kratkom pojašnjenju (u rečenici ili dvije) cjelokupne namjere istraživanja
- Razlika je između cilja i svrhe istraživanja, istraživačkog problema i istraživačkih pitanja
- Ovdje se radi o isticanju namjere koja se istraživanjem želi postići, a ne problem ili ono što je dovelo do istraživanja

- Ali se ideja o cilju, namjeri istraživanja naslanja na problem te će biti prevedena u istraživačka pitanja

Istraživačka pitanja

- Kvalitativno istraživanje
- Centralno pitanje i povezana potpitanja
- Centralno pitanje – široko postavljeno kojim se traži eksploracija centralnog koncepta u studiji
- Koje je najšire pitanje koje mogu pitati u istraživanju?
- Postavite 1-2 šira/glavna pitanja, neka slijede ne više od 5-7 potpitanja
- Potpitanja trebaju slijediti iz svakog šireg pitanja
- Potpitanja imaju za cilj sužavanje fokusa istraživanja, ali ostavljaju prostora za ispitivanje
- Predlaže se ne pisanje više od 12 pitanja ukupno (glavnih i potpitanja)

- Potpitanja možete raditi na način da se mogu postaviti i kao pitanja tijekom intervjua ili pregleda dokumentacije
- Kada pripremate pitanja za intervju možete na početku koristiti i neko pitanje za uvod (opuštajuće pitanje)
- Intervju možete završiti sa jednim sažimajućim pitanjem (Kome da se obratim kako bi saznala više o ovoj temi?)

- Počnite istraživačka pitanja sa riječima kako ili što
- Pitanje zašto implicira da istraživač nastoji objasniti zašto se nešto događa što se može povezati s kvantitativnim istraživanjima, a cilj kvalitativnih je više opisan, a ne ispitivanje uzročnosti i razlika
- Usmjerite se na jedan koncept – iako će te tijekom razrade naići na razne faktore koji su povezani s vašom temom puno je bolje ostati fokusiran na jednu stvar
- Koristite otvorena pitanja

Primjer

- Padula i Miller (1999) su provele kvalitativnu studiju slučaja kojom su opisale iskustva žena koje su se vratile obrazovanju, nakon godina odsutnosti upisale doktorski program iz psihologije na sveučilištu Midwestern. Namjera je bila dokumentirati žensko iskustvo, koristeći feminističku perspektivu. Autori su pitali tri ključna pitanja:
 - 1) Kako žene na doktorskom programu iz psihologije opisuju svoju odluku da se vrate obrazovanju?
 - 2) Kako žene na doktorskom programu iz psihologije opisuju svoje iskustvo povratka?
 - 3) Kako je povratak obrazovanju promijenio njihove živote?

- Sva pitanja započinju sa KAKO
- Sadržavaju glagole koji impliciraju otvorenost – opisuju
- Fokusiraju se na tri elementa iskustva doktorskog studija – odluku, iskustvo povratka i promjene
- Spomenuli su i sudionike – žene na doktorskom programu

- Želimo saznati više o postupku izdvajanja djece iz obitelji, točnije o njihovom viđenju te mjere i okolnostima koji su prethodili izricanju mjere
- Napišite cilj istraživanja i istraživačka pitanja

Kvantitativna istraživanja - Hipoteze

- Pretpostavke koje istraživač radi o očekivanim odnosima među varijablama – naše predviđanje postoji li, koliko snažna i kojem smjeru povezanost među dvije varijable
- Testiranje hipoteza uključuje statističke procedure u kojima istraživač nalazi objašnjenja o populaciji na osnovu uzorka
- U diplomskog radu – možete iz smatrati sredstvom za definiranje smjera istraživanja

Pisati hipotezu

- Korištenje varijabli u hipotezama je uobičajeno ograničeno na tri osnovna pristupa:
 - a) kompariranje/usporedba grupa - utjecaj nezavisne na zavisnu varijablu
 - b) Povezivati jednu ili više nezavisnih varijabli sa jednom ili više zavisnih varijabli
 - c) Opisati odgovore na nezavisne, medijatorske i zavisne varijable

Hipoteza bi trebala biti:

1. Primjerena problemu – problem je utvrditi zašto su siromašne osobe teže zapošljavaju, hipoteza ne može biti *siromaštvo je društveno uvjetovano*, ali može biti: *Zbog slabijih mogućnosti pristupa obrazovanju i prekvalifikacije*
2. Jasna i nedvosmislena, postavljena na način koji dozvoljava opovrgavanje – ne smije istodobno imati više različitih mogućnosti npr. osoba pod stresom biti će ili zaplašena, anksiozna ili tjeskoba
3. Najjednostavniji mogući odgovor na problem (parsimonija) – samo elementi nužni za objašnjenje
4. Provjerljiva – ono što možemo iskustveno provjeriti
5. Razložna i vjerojatna prije same provjere

- Nezavisne i zavisne varijable mjere se odvojeno, taj postupak odražava logiku kvantitativnih istraživanja
- Dvije vrste hipoteza: NULTA I DIREKTIVNA/alternativna
- **Nulta hipoteza** – tradicionalan pristup koji podrazumijeva da u populaciji nema odnosa ili značajnih razlika između grupa na pojedinoj varijabli
- Postavljena u niječnom obliku “Ne postoji razlika” između grupa

Nema značajne razlike u učincima lijekova na pacijente u grupi A i B

Ne postoje značajne razlike u akademskog uspjehu onih koji dolaze i onih koji ne dolaze na predavanja

Direktivna/afirmativna hipoteza

- Istraživač pretpostavlja koji bi mogao biti ishod
- Temelji se na literaturi i istraživanjima koji su na tu temu provedena koji sugeriraju potencijalni ishod

Muškarci i žene razlikuju se u specijalnoj inteligenciji

- Hipoteza može određivati i smjer u kojem se razlika među grupama kreće

Psihosocijalni razvoj zlostavljane djece izdvojene iz obitelji i smještene u dječji dom značajno je ugroženiji nego razvoj djece koja žive u primarnoj obitelji

Zadatak

- Napišite
- Nezavisne varijable:

Pisanje rada

I. Uvod

1. Određivanje problema koji će se istraživati - navodi ga se jasno i nedvosmisleno.
 2. Pregled literature koja se tiče problema
 3. Identificiranje različitosti u razumijevanju problema u literaturi
 4. Navesti važnost i značaj odabranog problema
 5. Utvrđivanje svrhe istraživanja
- Cilj uvoda je potaknuti želju čitatelja za temu, utvrđivanje problema koji će se istraživati, pozicionirati istraživanje u širi okvir
 - Sve to u konzistentnih nekoliko stranica

- Za formiranje početnih rečenica i pasusa možete pogledati u znanstvene radove
- Trebale bi poslužiti da privuku čitatelja – to može biti informacija o samo jednom zanimljivom slučaju ili se može postaviti pitanje
- Važno je jasno navesti koji je problem ili pitanje dovelo do potrebe za istraživanjem “Ova je godina proglašena godinom siromaštva...”
- Izbjegavajte koristiti citate, pogotovo dugačke u početnim rečenicama. Citati često otvaraju prostor za interpretaciju te tako čine nejasan početak. Osim ako se ne radi o nekim zanimljivim citatima kojima se želi potaknuti interes čitatelja

- Budite oprezni prema idiomatskim (svojstveno kolokvijalnom govoru) frazama “*Ovakva se metoda već smatra svetom kravom u metodologiji*”
- Koristite numeričke podatke koji su zvučni “*broj nezaposlenih mladih osoba na visokoj je razini i iznosi ??% u odnosu na godinu prije*”
- Jasno navedite istraživačke probleme koji vode do istraživanja, pitajte se Ima li specifična rečenica ili rečenice u kojima izražavam svoj istraživački problem?
- Obrazložite zašto je problem važan koristeći reference koje obrazlažu potrebu za istraživanje tog problema (do 12 referenci)
- Možete dati i objašnjenje kome bi sve moglo istraživanje biti zanimljivo i zašto (3 do 4 razloga kako bi rezultati mogli unaprijediti praksu)
- Provjerite da li je problem uokviren s obzirom na istraživački pristup (Eksplanatorno u kvalitativnom, raspravljanje o odnosima i prediktorima u kvantitativnom)

Pregled literature u uvodu

- Grupirajte istraživanja, ne individualne kako bi se prikazale šira područja istraživanja
- Kako bi maknuli naglasak sa jedne studije reference koje bi trebale ići unutar teksta stavite na kraj pasusa ili na kraju prikaza nekoliko studija
- Koristite kvantitativna i kvalitativna istraživanja
- Nađite recentnu literaturu sa sažimanje (zadnjih 10 godina). Starije od toga samo ako su vrijedne i učestalo citirane

Ukazivanje na potrebu za istraživanjem

- U sažetku na kraju prikaza literature navedite ukoliko prijašnja istraživanja nisu pokrila neku posebnu varijablu što otvara prostor za vaše istraživanje
- Npr. jednostavno ne istraženost nekog područja s određenom grupom ili populacijom; ne posvećuje se dovoljno pažnje nekoj grupi, potrebno je ponovno istražiti kako bi se vidjelo da li rezultati i dalje imaju smisla
- Autori u istraživanjima često i sami spominju takve prijedloge u dijelu “Prijedlozi za daljnja istraživanja”

Zadatak

- Pregledajte uvod i potražite rečenice u kojima autori navode istraživački problem
- Pronađite početne rečenice za koje mislite da bi mogle zainteresirati čitatelja – da su uspješne pod tim vidom

Literatura

- Creswell, J. W. (2009) Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. Thousands Oaks: SAGE
- Milas, G. (2005) Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap
- Trochim, W. M.K., Donnelly, J.P. (2007) Research Methods Knowledge Base. Mason: Thomson Custom Publishing

